¶ In explanationem libri pſalmoꝝ Diui
Aurelij Auguſtini: pfatio Incipit.

Cum nõ ſolũ diuine verũetiã hũa
ne philoſophie veritas doceat: ni
hil fruſtra ⁊ ſine cauſa ſiue in dei ſi
ue in nature operib⁹ eſſe factũ: nõ parũ eo
rũ aĩos qui ſingulorũ rationẽ factoꝝ cona
ti ſũt reddere queſtio pulſauit: Cui⁹ rei cã
⁊ ad quid homo ꝯditus ſit. Ad quã diſſol
uendã ⁊ ſi multorũ phoꝝ ingenia ſollicite
ac plurimũ laborauerint: nullus eoꝝ tñ ve
rã integrãq; rationẽ reddere potuit. Quo
factũ eſt: vt a recto veritatis tramite deui-
antes: in varios inexcuſabileſq; errores in
ciderint. Nec mirũ. Qui eñ rationẽ ſui ig
norabãt: quo pacto cuiuſuis alteriuſ rõnẽ
ſcire poterãt: Diuina aũt ſcriptura ab ho-
minis ꝯditore inſpirata: ſola ſummã pfec-
tãq; factionis ipſius cãm in lucem ꝓduxit.
Prouer. 16. Nõ mõ generalẽ qua dñs oĩm vniuerſa ꝓ
pter ſe opatus eſt: ſed ⁊ in ſpecie officij ſui
rationẽ: dignitatẽ: finẽq; demõſtrans. Ita
Eccl. 17. eñ ſcriptũ eſt: Deus de terra creauit homi
nẽ: ⁊ ſm imaginẽ ſuam fecit illũ. Et paulo
poſt. Poſuit oculũ ipſoꝝ ſup corda illorũ
oſtendere illis magnalia opeꝝ ſuoꝝ: vt no
men ſanctificatiõis collaudent: ⁊ gloriari
in mirabilib⁹ illi⁹: vt magnalia enarrẽt ope
rũ eius. Quorũ oĩm hec ſũma eſt: Deũ id
circo hoĩem taleq; cõdidiſſe: vt eſſet q̃ ope
ra ei⁹ itelligeret: qui ꝓuidentiã diſponẽdi:
rationẽ faciẽdi: virtutẽ ꝯſũmãdi: potentiã
ꝯſeruandi: ſapientiã gubernandi: clemen-
tiã bñfaciẽdi: ⁊ ſenſu admirari ⁊ voce enar
rare atq; collaudare poſſet: hoc eſt: vt deũ
factorẽ coleret. Quẽadmodũ itaq; factus
eſt Mũdus ꝓpter hoĩem vt ei ſeruiret: ita
homo factus eſt ꝓpter deum vt ei ſeruiret.
Sic ergo. Mũdus idcirco factus eſt: vt fi
eret homo. Homo vero idõ fact⁹ eſt: vt deũ
factorẽ ſuum agnoſceret: Idõ agnoſceret:
vt amaret ⁊ coleret: Idõ amaret et coleret:
vt beatã imortalitatẽ ꝓ mercede laboris
caperet. Ideo aũt pmio beate imortalitatꝭ
afficeret: vt filiis effect⁹ angelis: ſũmo ⁊ im
mortali deo imppetuũ ſeruiret: ⁊ eſſet reg-
nũ eternũ ipſi deo. Hec eſt ſũma reꝝ: Hoc
arcanũ dei: Hoc ꝯſtitutionis mundi my-
ſteriũ. Hec cõditi hoĩs ratio. Hic vniuer-
ſorũ cardo. Hoc qui neſcit: ſi ipe homo ſit
neſcitur. Hoc ſi phi tenuiſſent: in tot tã va
rios tamq; pniciosos errores ꝓlapſi nõ fu-
iſſent. Hanc deniq; ꝯditionis ſue rationẽ
vt hõ iugiter teneret: in pceptũ ſibi poſita

eſt: ſancto legiſlatore Moyſe atteſtante: ⁊
Iudaicũ ꝑplum ita cõmonẽte: Et nunc in
quit: Quid dñs de⁹ tu⁹ petit a te: niſi vt ti- Deut. 10.
meas dñm deũ tuũ: ⁊ ambules in vijs ei⁹:
⁊ diligas eũ: ac ſeruias dño deo tuo in to-
to corde tuo: ⁊ in tota aĩa tua: cuſtodiaſq;
mãdata dñi: ⁊ cerimonias eius q̃s ego ho
die pcipio tibi: vt bene ſit tibi: Et poſt pau
ca. Dñm deuz tuũ inquit timebis: ⁊ ei ſoli
ſeruies. Neq; iſtud ptereundũ eſt: q꞉ eadẽ
quoq; de cã nõ ſolũ ꝯditus eſt hõ: ſꝫ ⁊ hoĩs
ꝯditor fact⁹ eſt homo: Zacharia parẽte p
curſoris dñi ſpũ ſctõ repleto: ita inter cete-
ra vaticinãte ⁊ dicẽte: Iuſiurãdũ qđ iura-
uit ad Abraã patrẽ noſtrũ daturũ ſe nob:
Ut ſine timore de manu inimicoꝝ nroꝝ li-
berati: ſeruiam⁹ illi: In ſanctitate ⁊ iuſticia
corã ipſo: oĩbus dieb⁹ noſtris. Ecce teſti-
monio tãti ꝓphete: idcirco etiã deũ ꝓpter
hoĩem hominẽ factũ: imo ⁊ hoĩ ſeruiuiſſe:
vt ⁊ hõ dignam ſibi ſeruitutẽ rependeret.
Indicta autẽ hoĩ ſeruit⁹ licet multipharie
interptari multis varijſq; modis deo crea
tori exhiberi poſſit: nihil tñ aliud eſt q̃ de-
bitus deo cultus: ⁊ hic nõ aliud q̃ deuota
ipſius laudatio. Summus eñ (Lactãtio fir-
miano teſte) colẽdi ritus eſt: ex ore iuſti ho
minis ad deũ directa laudatio. Que tñ ip
ſa: inquit: vt deo ſit accepta: ⁊ hũilitate et
timore ⁊ deuotione maxima opus eſt. Ne
q̃s forte integritatis ⁊ innocentie fiduciaꝫ
gerens: tumoris ⁊ arrogãtie crimen: incur-
rat: eoq; facto gratiã virtutis amittat. Vñ
⁊ ſanctus Moyſes poſtq; pmemoratũ ex
pſſit pceptũ: ſubiecit: Ipſi adherebis: Ip-
ſe eſt laus tua: hoc eſt quẽ ſolũ laudare de
bes. Hec ẽ vera religio: hec recta pietas:
hec debita deo ſeruitus. Hoc eſt accepta-
bile iugeq; ſacrificiũ: quo coli: placari: ho
norificari: ⁊ glorificari vult de⁹: ipſo ꝑ ꝓ-
phetã ꝯteſtante: ⁊ dicẽte: Imola deo ſacri Ps. 49.
ficiũ laudiſ: ⁊ redde altiſſimo vota tua: Et
in calce eiuſdem vaticinij: Sacrificiũ inq̃t
laudis honorificabit me: ⁊ illic iter quo oſ
dã illi ſalutare dei. Verũ: q̃uis ad hãc
ſeruitutẽ oẽs hoĩes teneant: quoſdã tamẽ
dñs elegit: a quib⁹ pcipue ⁊ ſpeciali⁹ coli
atq; laudari voluit: vt in veteri teſtamẽto
populuꝫ Iſraeliticũ: ad quẽ Moyſes ita
locutus eſt: Te elegit dñs deus tu⁹: vt ſis Deut. 7.
ei ꝑplus peculiaris de cũctis ꝑplis qui ſũt
ſup terrã. Et iteꝝ poſt multa. En dñs inq̃t
elegit te hodie: vt ſis ei ꝑplus peculiaris: ſi Ibidẽ. 26.
cut locut⁹ eſt tibi: ⁊ cuſtodias oĩa pcepta